

gla

slovenske kulturne akcije

L. X. 13 EL VOCERO DE LA CULTURA ESLOVENA 15. 9. 1963

RAZSTAVA IVANA BUKOVCA

Ivan Bukovec je naš človek. Ko smo s svojo prvo prireditvijo pred skoraj 10 leti na Montevideu nekako pokazali javnosti ustanovitev in delovanje Slovenske kulturne akcije, je prišel na akademijo tudi mlad gospod, se takoj v akcijo vpisal kot redni član in pozneje tudi kot naročnik njenih publikacij. Vestno je obiskoval naše kulturne večere, in ko je gospa Bara Remec začela s svojimi tovariši z umetniško šolo, je bil gospod Bukovec eden prvih, ki se je prijavil kot njen dijak. Kakor se spominjam g. Bukovca kot gledalca in poslušalca na naši prvi akademiji, tako se ga spominjam kot dijaka pri prvi risarski uri gospe Remec, kjer je profesorica dala dijakom nekaj narisati, da preizkusi podlage svojih študentov. Kakor večina ostalih dijakov, tako je zlasti g. Bukovec že pri tej prvi uri dokazal, da ima dar za opazovanje in roko za risanje in da bo iz tega gospoda še nekaj nastalo.

Umetniško šolo je vzel g. Bukovec zelo resno. Če so drugi dijaki večkrat manjkali in se enemu ali drugemu kakšen predmet ni dopadel, da ga je zanemarjal, se ne spominjam, da bi g. Bukovec kdaj manjkal, postavim zaradi vremena, siceršnje zaposlitve ali česa drugega. G. Bukovec ni bil zlepa predavatelj — šele razmeroma pozno je pričel druge dijake uvajati v poznavanje umetnosti — toda s svojimi profesorji in sodijaki je rad pričel tudi teoretične razgovore in bil je med prvimi, ki so k poduku nosili razne umetnostne publikacije in o njih začel debate. Gospa Bara je večkrat napotovala dijake k obiskom tukajšnjih razstav, včasih jih je sama vodila nanje. Toda g. Bukovec je poleg teh razstav obiskoval še mnoge druge.

Baš pred Bukovčevimi slikami mi je na prvi razstavi dejal g. predsednik, da se vidi razstava kot slovenska umetnost, a vendar je baš g. Bukovec hotel biti vedno na tekočem tudi s tujo umetnostjo. Ko je propadel poskus, da bi pri drugi razstavi s prodajo umetnin omogočili dijakom obisk Bariloč ali kakšne druge hribovite pokrajine, se je g. Bukovec sam podal na argentinski jug in potem napravljal tudi s tovariši ekskurzije v hribe.

Ko je bil študij na naši umetniški šoli zaključen, ga je g. Bukovec nadaljeval še drugod, zlasti se je mnogo posvečal študiju akta. A tudi sicer je hotel vedno z lastnim delom prodreti v pridobitve moderne umetnosti. Pri razstavi Bukovec—Papež in pri lanski razstavi dijakov nekdanje naše umetniške šole smo s presenečenjem opazili, da je g. Bukovec zašel deloma v popolno abstraktnost. Kot bo pokazala ta raz-

(Dalje na 4. str.)

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

Deseti kulturni večer

bo v soboto dne 28. septembra ob 20. uri
in sicer v Slovenskem domu v San Martínu, Córdoba 129.

U m e t n o s t n i o d s e k

RAZSTAVA SLIK IVANA BUKOVCA

Razstava bo odprta tudi v nedeljo ves dan. Vabljeni vsi
prijatelji slovenske umetnosti.

„Dobro je, da so od časa do časa med karpi tudi žčuke, da se mladi ljudje boré, da si svoje priznanje in svoj položaj temeljito in pošteno zaslužijo. Kar pa ni pristno, je prav kmalu postavljeno na laž, tudi v umetnosti sodobnikov je tako.

Tudi senzacij se je današnji pametni svet pošteno naveličal, zato preudarja in presoja z vidika resničnih potreb naše družbe tudi že mladi umetnik, ne da bi se bal očitkov neumetniških koncesij in špekulativnosti. Dobra umetnina pa bo nujno našla svojo pot do občinstva ravno takrat, ko bo nespornost med „smermi“, recimo med predmetno in abstraktno umetnostjo, že v celoti pojasnjen. Razvoj ga je prinesel, razvoj ga bo odnesel, ostala pa bo koncem koncev samo umetnina, bodisi taka ali drugačna, torej tvorba umetniške ustvarjalne sile, kakor koli je k njenemu nastanku pripomogla ob svojem času tudi teoretična diskusija, analiza stilne kritike, sodba zgodovinarja, sociologa in filozofa, pa likovna vzgoja in likovni okus ljudske množice ali javnosti.

Popolnejše slike o razvoju nove umetnosti brez podrobnjega opoznavanja njenih smeri in njenih predstavnikov ne bomo dobili, navzlic vsemu pa se izogibajmo tudi prenapljenih sodb. Kdor nima posluha, pa naj nikar ne sodi brez premisleka, tudi če misli, da bi imel nekaj potrebnega znanja.”

Dr. FRAN ŠIJANEC

Sodobna slovenska likovna
umetnost
leta 1961

— Enajsti kulturni večer Slovenske kulturne akcije bo v soboto dne 5. oktobra ob 19. uri v dvorani Bullrich, Sarandí 41, Capital. Predaval bo g. dr. Milan Komar: Racionalistični lik človeka.

TIK PRED IZIDOM:

M E D D O B J E štev. 3-4

PRED IZIDOM:

LJUDJE POD BIČEM, I. del

Povest. — 440 strani.

PROF. DR. VINKO BELIČIČ —
PETDESETLETNIK

Sredi avgusta 1963 je v Trstu slavil svojo petdesetletnico prof. dr. Vinko Beličič, slovenski pesnik in pisatelj. Svoj lep življenjski jubilej mora — kakor mnogo njegovih vrstnikov — slaviti v emigraciji. Po letu 1945 je ostal v Trstu, kjer je kmalu prevzel mesto profesorja na tamošnji slovenski gimnaziji. Ostal je na tem zavodu ves čas od njegove ustanovitve.

Jubilant je začel nastopati v slovenski književnosti v letih pred drugo svetovno vojno in njej sledečo komunistično revolucijo. Pripadal je k rodu, ki je začel prevzemati dediščino slovenskih katoliških pisateljev, ekspresionistične smeri. Objavljal je v prvi dobi zlasti pesmi, močne po osebnem poudarku iskanja čistega izraza lepote. Vojna in revolucija sta njegovi generaciji preprečila pravi razmah — šele v emigraciji se je mogel znajti in izkazalo se je, da je Beličič eden njenih najmočnejših predstavnikov. Glavna značilnost njegovih del (Nova pesem, Dokler je dan — med drugim) je globoka zasidranost v zvestobi lastni osebnosti in globoka, a preprosta izdelanost — spise preveva močna harmonija, iz stila blesti skoraj arhitektonski mir — pogled na svet je poln ljubezni in vdanosti do trpljenja.

Zbirka črtic, ki so prave pesmi v prozi, Nova pesem (izdala Slov. kult. akcija) je letos prejela v Trstu literarno nagrado Vstajenje. V Trstu ni sam — znal je vplivati na ohranitev kroga, ki se trdno drži slovenskih književnih izročil; ustvaril si je tudi skupino učencev in iz nje je vzrasel viden sad — pisateljica Neva Rudolfova je napisala prvo svojo knjigo črtic „Čisto malo ljubezni“ (izšlo pri SKA). Poleg lastnega knjižnega dela je sodeloval pri izdajah revij v Trstu, je stalni sodelavec pri tržaški Mladiki, pri slovenskih oddajah tržaškega radia, slovensko kulturno delo v Trstu nosi močan pečat njegove požrtvovalne in vztrajne udeležbe.

Naša revija „Meddobje“ vsa leta svojega izhajanja šteje slavljenca med najodličnejše in zveste sodelavce. Ni bil samo sotrudnik, bil je tudi oblikovalec njene smeri; Slovenska kulturna akcija mu je prirasla k srcu ter je od njenega početka bil tisti, ki ji je s svojo ljubeznijo posredoval vero v razvoj in bodočnost. Pogosto je tudi objavljal prispevke v Glasu, kjer je s kritičnimi in aktualnimi pogledi podajal sliko sveta, kakor jo je gledal in pri tem je želel, da bi po listu postala last vsega slovenskega sveta.

Slovenska kulturna akcija svojemu prijatelju in sodelavcu ob jubileju najiskreneje čestita. Naše želje prevevajo čustva hvaležnosti in trdne vere, da je pred nami še dolga pot; vse naše delo se izliva v pravi in zdrav okvir tištega, kar naj bo v naših časih slovensko kulturno poslanstvo.

GRADITELJI SODOBNE EVROPE

Deveti kulturni večer SKA je bil v soboto 7. septembra posvečen problemom Evrope. Večer je bil v okviru Zgodovinskega odseka in ga je vodil vodja odseka Marijan Marolt. Začel je spored s pozdravom navzočim, ki so dvorano napolnili, in potem podal besedo predavatelju Rudi Jurčecu, ki je govoril o temi: Graditelji sodobne Evrope — Talleyrand, Metternich, Bismarck.

MIMOGOVOR V LENINGRADU

Od 5. do 8. avgusta je v Leningradu trajal kongres, ki ga je za diskusijo o „problemih sodobnega romana“ priredila Evropska skupnost pisateljev.

„Skupnost“ je začel z letom 1960, ko so jo v Rimu, kjer ima še sedaj sedež, ustanovili, organizirala že več srečanj evropskih literatov na kongresih v Rimu, Torinu, Atenah, Parizu, Firencah. Letos je zborovala prvič v „drugem delu Evrope“, in so hoteli s tem poudariti možnost koekzistence. V letu 1963 šteje 1400 udov, vodstvo se ne bi prav nič branilo, če bi mu pripisali levičarsko usmerjenost. Gotovo komunistične partije nanjo gledajo bolj z milostnim očesom kot na PEN klube.

Izvenruska udeležba na leningrajskem kongresu je bila zelo šibka, vsega komaj petdeset piscev, vendar so bile zastopane vse evropske dežele, le Španija in Portugalska sta udeležbo prepovedali.

Zborovanje je gostovalo v palači Šeremetjev, sedaj sedežu leningrajske sekcije Pisateljske zveze SSSR. Odprto je bilo z govorom Šolohova, ki je kmalu opozoril zborovavce, da se isti dan podpisuje v Moskvi pogodba o omejitvi jedrskih poizkusov. „Če so se oni sporazumeli o tako težkem predmetu, bomo tudi mi gotovo našli rešitev našemu literarnemu problemu.“ Vendar je — skeptik — ironično dodal predlog, naj bi se kongres preselil v Murmansk ali Arhangelsk, če bi debate postale prevroče.

Pravo kongresno delo pa se je začelo popoldne 5. avgusta z govorom Fedina. Nič novega, sovjetska ortodoksija. Med drugim je trdil, da Joyce, Proust, Kafka pomenijo razdobje dekadence. Njih zglede je razkrajalen, zato se pri iskanju formalnih novosti nanje ni moč ozirati.

Srb (uradno seveda Jugoslovan) Dušan Matić je v bolj revnem referatu posebno poudarjal, kako mora avtor svoje osebe ljubiti, kako jih mora popolnoma poznati, celo po obleki. Omenil je, s kakšnim zadovoljstvom je v Tolstojevem dnevniku odkril, da je obleko Ane Karenine opisal s pomočjo sodobnega modnega albuma.

Takoj je terjal besedo Roger Caillot za izjavo, da more umetnina nastati tudi brez takšne dokumentacije, kakršno zahteva jugoslovanski socialistični realist. Spomnil je kongresnike na to, da niti na zadnji strani „Manon Lescaut“ niso izvedeli, kakšne barve oči in lase je junakinja imela... Odklanjal je tudi Fedinov kriterij, da mora mišljenje pisca določati množica bralcev. Večji del zborovavcev mu je s ploskanjem pritrjeval.

Že prvi dan so se pojavile tri skupine med njimi. Na eni strani zagovorniki socialističnega realizma, na drugi branivci novih pripovednih oblik in prijemov. Na prvi strani so bili najbolj glasni Rusi, na drugi Francozi. Italijani in Angleži so v glavnem menili, da je vendarle možen nek kompromis med staram in novim.

Francoski delegaciji je prvomestnikoval Sartre s Simone de Beauvoir, navzoč je bil tudi voditelj nove šole v romanu Robbe-Grillet, nekaj besednik skupine, ki je celo s skupno zasedbo prostorov kazala svojo kompaktnost, je postal strastni debater Roger Caillois.

Že spočetka pa se je tudi pokazalo, da vsaka skupina govori svoj jezik, da ne bo prišlo do pravega razgovora.

Po zvestobi tematu zborovanja je bil zgleden prikaz, ki ga je o položaju italijanskega romana podal naslednji dan Giacomo Debenedetti: italijanske romanopisce nove oblike izražanja vabijo, toda jih ne zadovolje, hkrati pa jih stare ne privlačijo in jim ne nudijo gotovosti.

Vse dni dialog med gluhih ni nikdar prenehal. Francoze, ki so govorili o dveh realnostih: tisti, ki je vsem zaznata, in tisti, ki jo vidi le romanopisec, so sovjetski državljani poslušali kot prebivalce z drugega planeta. Italijani, ki so se točno držali kongresnega temata (tudi Piovene, Paci), niso bili — verjetno vprav zaradi tega — zapaženi. Tudi Angleži ne, razen Bernarda Walla, ko je govoril o cenzuri. Izjav Tiborja Deryja — žrtve madžarskega stalinizma — kongresisti niso povzemali v debato, časopisje jih je pa popolnoma zamolčevalo. Poljaki in Čehi so se zanašali v patetične pozive k medsebojnemu razumevanju, mnogo sentimentov pa malo idej.

Med ruskimi udeleženci je bil edini, ki ni šel čisto po liniji, in bil torej zanimiv, mladi zdravnik Aksionov, ki je pustil medicino in se predal pisateljstvu. Priznal je, da pozna le malo ameriške literature, najnovejše francoske pa sploh ne, ker je v SSSR nič ne prevaja. Opozoril je na mlada ruska pisca Konjeckega in Kazakova, ki hodita svoja pota. Potem pa dodal: „Naši novi poizkusi ne morejo imeti velikega pomena. Toda pomislite, da moramo odpirati še zelo zaprta vrata. Potem pa: zame ni problem: realistični ali moderni roman, temveč absolutno: dober roman.“

Zadnji dan zborovanja v Leningradu so si razni govorniki kar podajali govorniški oder. Nek sovjetski pisec je protestiral, ker da gostje z Zahoda govorijo z viška, nek drug je francoski anti-roman imenoval frivolnega. Anisimov, direktor instituta za svetovno literaturo, pa je kar brez okolišnja povedal: „Ne dajate nam naukov, ker jih nič ne potrebujemo.“

Sklepno besedo so v Leningradu dali Sartru. Takoj je povedal svoj dvom, da bi mogli pripeljati do kakšnih rezultatov razgovori, kjer udeleženci ne znajo pronikniti v notranje razloge različnih literatur v njih zgodovinskih momentih in njih odnosih z bralnimi občinstvi, ki so jim namenjene. Pred razpravljanjem bi se bilo treba sporazumeti o pomenu nekaterih besed, np. realnost, odgovornost, dekadenca, ki jim je tu vsakdo dajal drugačen pomen. Končal je: „Kadar zborovanja takšne vrste ne uspejo dobro, moremo ugotoviti vsaj to, da so bila koristna za človeška srečanja.“

Kak dvom, kakšna radovednost je le bila vsejana, vsaj med razgovori v dveh, ko so prišli na met problemi, ki jim v javni obravnavi previdnost na eni ali dobre manire na drugi strani niso dale do besede.

Devetega avgusta se je kongres preselil v Moskvo za zaključno tiskovno konferenco. Prezidij kongresa (Italijana predsednik ESP Ungaretti in Vigorelli, Anglež Lehmann, Sartre za Francoze, Surkov in Bajan za Sovjetsko zvezo, Putrament za Poljake) je odgovarjal na vprašanja.

Spet se je pokazalo, kako sovjetski ljudje ne morejo umeti, kaj je neodvisnost pisatelja. En urednik „Izvestij“ je začuden vprašal, kako so mogli poslanico, s katero je kongres pozdravil pogodbo o atomskih poizkusih, podpisati pisci iz De Gaulleove Francije in Adenauerjeve Nemčije, iz dveh držav, ki sta sovražni pogodbi. Bilo mu je odgovorjeno, da je „Skupnost“ združba svobodnih pisateljev, ki se je to pot zbrala na diskusijo literarnih in ne političnih vprašanj. Drugič: če že išče odgovor na stavljeno vprašanje, naj ga naslovi na ambasadorje Francije in Zahodne Nemčije. Tretjič: ko bi poznal politično zadržanje in navzočih francoskih in nemških piscev, ne bi postavil omenjenega vprašanja. Sovjetski državljani si ne morejo predstavljati, da bi državljani imeli drugačne politične misli kot vlada.

Prezidij kongresa je nato Hruščev povabil v svojo vilo ob Črnem morju. V pozdravnem nagovoru na svoje goste je sovjetski politik ponavljal tezo, da mora pisatelj pisati tako, kakor mu nalaga odgovornost do družbe, nazadnje pa je pribil, da ideološko premirje ni mogoče. Verjetno bodo levičarski pisatelji vendarle kdaj zaslutili skrivnosti kulturne politike SSSR.

F. D.

LJUDJE POD BIČEM

Te dni se spominjamo dvajsetletnice dogodkov na Turjaku, v Grčaricah in v Grahovem. Vemo, da je poleg tolikih junakov moralo leči v grob mnogo slovenskih kulturnih delavcev in med temi je bila tudi največja žrtev sodobne slovenske poezije — pesnik France Balantič. Spominu teh dogodkov se priključuje tudi Slovenska kulturna akcija in sicer na način, ki ji najbolj priteče: prav ob dnevih proslave spomina padlih bo izšla povest Karla Mauserja — LJUDJE POD BIČEM. Knjiga nosi datum teh proslav, avtor dela pa je bil sam udeležen pri dogodkih na Turjaku. To je povedal tudi v posvetilu, ki na uvodni strani pravi:

SOJIM MRTVIM PRIJATELJEM
S TURJAKA

ZA DVAJSETO OBLETNICO

Karel Mauser.

Cleveland, v juniju 1963.

Naša izdaja te izvirne povesti iz naših revolucijskih dni naj bo naša počastitev njihovega spomina.

Najprej je podal pregled poti Evrope. Omenil je, da je problematika Evrope začela rasti v svojo dinamiko prav od početka zgodovine. Mitični motivi antike in prvi odlomki sv. pisma stare zaveze so dvignili vsebino Evrope v okvir posvečenosti, poslanstvo Evrope je bilo pobožanstveno že od vsega početka. Evropski človek je bil odrejen na pot odkrivanja in razčlenjanja svoje problematike iz osnov Homerja (Ilijada in Odiseja) in zlasti slednja se vzporeja z vsebino, ki veje iz Dantejeve Božanske komedije. Evrope ni zavojeval noben osvovalec in nobena rešitev, ki je silila v statiko (Napoleon Bonaparte in diktatorji pred njim in za njim), ni mogla ohromiti njegove poslanstva v svoje zasnove. Najbližje so bile evropski problematiki osebnosti, ki so se oddaljile formalnim rešitvam — iz notranjih spoznanj je morala rasti moč, ki je dala prostor dinamiki, ko so se v 19. stoletju zastavljali prvi temeljni bodoči evropski skupnosti. Talleyrand. Metternich in Bismarck so bili nosilci tega graditelstva, ker so se v skladu s svojo naravnanoostjo odmaknili od tistih, ki so hoteli Evropo zajeti v pragmatičnost svojih ozkih in prehodnih shem. Najmočnejši glasniki Evrope so postali misleci romantike v prvi polovici 19. stoletja; filozofi, mistiki in sociologi v drugi polovici. Iz prve polovice je orisal ideje, ki so se širile iz kroga Victorja Hugoja, Lamartina, Constanta, Mme de Staël v Franciji, sledila je druga skupina mislecev, ki so proti sv. aliansi varili alianso narodov svobodne Evrope (Mazzini, Gioberti, Mickiewicz); val vzporednih idej so skušali sprožiti v okviru Cerkve abbé Laménais, dominikanec Lacordaire in grof de Montalembert. Po padcu T. in M. so ideje o evropski skupnosti dobile močan poudarek v delih Nietzscheja. B. delo je bilo, ki je omogočilo, da je Nemčijo 19. stoletja zajelo vrvenje, ki je prineslo svoj delež k gradnji nove Evrope. — V poglavju o trenjih, ki so v tem stoletju zajemala slovensko obzorje, je predavatelj skušal podčrtati pomen Prešerna (njegov nastop proti ilirizmu je verjetno našemu narodu rešil slovenščino) poudaril pomen Baragove (Dalje na 4. str.)

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

IVAN BUKOVEC

vabi na razstavo slik, katere začetek bo v soboto, dne 28. septembra 1963 ob 20. uri v Slovenskem domu v San Martínu, Córdoba 129, in bo odprta še vso nedeljo.

O l j a :

1. Svetišče	7. Vas
2. Córdoba	8. Idila vasi
3. Na jugu	9. Slikovita pokrajina
4. Deklica	10. Nahuel Huapi
5. Mikrokosmos, barvasti tuš	11. Salta
6. Pokrajina	12. Stabilni hribi
	13. Mir v pristanišču

M o n o t i p i j e :

14. Gozd
15. Poleg morja
16. Nemirna površina
17. Barvna kompozicija I
18. Barvna kompozicija II
19. Barvna kompozicija III
20. Barvna kompozicija IV
21. Domačinke
22. Jezero s hribi

— Cankarjeva založba v Ljubljani je začela izdajati posebno informativno revijo o slovenski literarni in umetniški delavnosti. Revija izhaja pod francoskim naslovom „Le livre slovène“. Založba pravi, da bo revija izhajala tromesečno, izdajatelj revije pa je Društvo slovenskih književnikov. Letna naročnina je en in pol dolarja. Prva številka ima 36 strani in je ilustrirana ter prinaša: Eros et Thanatos (B. Borko); Message from the grave (A. Gradnik) — prevod pesmi: La poésie lyrique slovène (A. Gradnik); The eagle and the pine — tree (A. Gradnik) — prevod; L'homme qui remuait les oreilles (V. Kralj) — prevod proze; Mattino (Dane Zajc) — prevod pesmi; Un critique slovène éminent (D. Zajc); Vision (J. Udovič) — prevod pesmi; Antigone (D. Smole); Li-Tai-Po et Omar Hajjam (B. Borko); Dimanche hivernal (L. Krakar) — prevod pesmi; „Galleria“ et littérature yougoslave (C. Zlobec); Theatre de la renaissance en Dalmatie (F. Kumbatović); Il est une épouvante (S. Kosovel) — prevod pesmi; Le motif de Figaro dans la musique slovène (D. Cvetko); Le film de long métrage d'une petite nation (F. Bevk); Fondation du centre slovène du PEN Club (F. Bevk); Fédération internationale des Traducteurs (FIT), 4e congrès.

— Brat pisatelja Williama Faulknerja John je napisal biografijo o svojem bratu, ki zajema spomine nanj in podaja presenetljivo sliko o ustvarjalcu — Nobelovem nagrajencu, ki je bil močan zaradi tega, ker je iskal zatišje in odmaknjenost od sveta.

— Že nekaj tednov je v New Yorku na prvem mestu med knjigami, ki so dosegli največjo naklado v prodaji, delo katoliškega pisatelja Morrisa Westa „The Shoes of the Fisherman“.

— Umrli je v Parizu slikar Georges Braque, ki je prvi uvedel v slikarstvo kubizem. Pozneje se je od te smeri oddaljil in bil v tem stoletju gotovo med vodilnimi umetniki Francije poleg Matisa, Rouaulta in Picassa. Desegal je velike uspehe, saj je bil prvi slikar, ki mu je muzej Louvre pripravil razstavo še za njegovega življenja (muzej o sodobnih slikarjih in umetnikih prireja razstave šele dolgo dobo po njihovi smrti).

— Nemčija slavi letos 150-letnico rojstva pisatelja in dramatika Georga Buechnerja, avtorja tragedije „Dantonova smrt“. Umrli je zelo mlad, napisal je le nekaj del, a je po kvaliteti danes klasik nemške literature. Njegova dela so, pravijo kritiki, polna klic, ki so šele v ekspresionizmu dosegla svoj višek.

(Dalje s 1. str.)

stava, tudi v tedanji abstraktnosti še ni napravil končne poteze. Nekateri so nad Bukovčovo abstraktnostjo takrat podvomili. Naj mu je že bilo abstraktno slikarstvo končni namen ali ne, brez dvoma je zelo ugodno vplivalo tudi na njegovo predmetno slikarstvo. Iz zgodovine našega novejšega slikarstva sta znana samo dva umetnika, ki sta tako vztrajno študirala še po končani akademiji: Stern in Tratnik; med ostalimi Bukovec nima sebi podobnega.

Zato bo njegova razstava pomemben plod vztrajnega študija, ne kot pri večini novejših slikarjev hlastanje po slučajno modernem. Bo velik kulturni dogodek, ki ga mora vsak kulturni Slovenec v Argentini obiskati.

M. M.

(Dalje s 3. str.)

ga nastopa proti janzenizmu kot evropskemu pojavu, pomen Knobleharja in Barage ne samo v okviru evropske, ampak svetovne misije, evropsko in svetovno širino prvih slovenskih članov dunajskega parlamenta — in zaključil z orisom Mahničeve delavnosti in njegovega mesta v slovenskem in evropskem kulturnem obzorju tik pred zaključkom 19. stoletja, ko je iz Rimskega katolika ustvaril tedaj najbolj razgledano in široko slovensko evropsko revijo.

Predavanje, ki je bilo odmaknjeno dnevnim političnim aktualnostim evropske problematike, se je zaključilo z mislijo, da je vsebina zgodovinske usodnosti Evrope prav v njeni brezmejnosti in neskončnosti. Evropi ni konca in meja njenih obzorij nikdar ne bo mogoče doseči! Evropa nam je ogromna zakladnica, ki je nobena evropska — torej tudi naša emigracija ne bo nehala dovolj izčrpavati.

— JUBILEJ „GALLUSA“. Prvo nedeljo v septembru je naš centralni slovenski pevski zbor „Gallus“ s posebnim koncertom proslavil petnajstletnico. Upravičeno moremo trditi, da bi bilo verjetno v našem kulturnem življenju marsikaj drugače, če ne bi iz Evrope prinesel pevski zbor, ki si je tu nadel ime GALLUS, vso tradicijo in poslanstvo slovenske pevske kulture. Ob začetku našega delovanja v Argentini je bila prva kulturna ustanova, ki je na široko zajela vso našo takratno skupnost. Zbor je potem pod vodstvom dirigenta dr. Julija Savellija zaoral na široko in ustvaril podlago za razmah vse pevske kulture, ki se je potem razširila na ves okoliš in tudi po vsej Argentini. Koncerti so nakazovali smer in postavili varno pot do viška, ki je danes lep in trden dokument naše zmogljivosti na polju petja in glasbene kulture sploh.

Iskreno čestitamo dirigentu, celotnemu zboru in voditeljem zbora k dosedanjim uspehom. Želimo, da bi bila bodočnost enako polna plemenitih sadov ljubezni do slovenske kulture.

— V Clevelandu je izšel Franceta Goršeta: KRIŽEV POT. Knjiga je bibliofilska izdaja in je postaje upodobil kipar France Gorše, razmišljanja je pripisal Branko Bohinc, fotografiral pa je Jožef Silvay. Delo je izšlo v samozaložbi, tiskala pa je St. Joseph Press v Torontu, Kanada. — To je že drugo delo kiparja Goršeta z istim motivom, saj je ob začetku Slovenske kulturne akcije izšel prvi, prav tako s podobami Fr. Goršeta in pesniško obdelavo Vladimirja Kosa.

— Za tiskovni sklad Glasa so darovali: g. Žigon Marijan, Ituzaingo 100.— pesov; g. Lojze Debevec, Morón 120.— pesov. — Najlepša hvala.